

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 18 Febr. 1868, kl. 1 e. m.

*Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 3) Betänkande N:o 3,
i anledning af Herr Aug. Danielssons motion, N:o 304,
angående förändring i Kongl. Förordningen den 8 Fe-
bruari 1681 i fråga om klockares löneförmåner.*

Omförmälda förordning innehåller i 6:te punkten följande stadgande:

“Klockares rättighet skall vara att bekomma af hvar bonde årligen till lön och underhåll, råg en kappe, korn en kappe, hafre en kappe, sedan när vigning sker två öre, för barndop ett öre, för kyrkotagning efter barn två öre, efter ett lik två öre, allt i silfvermynt.“

Enligt motionärens uppgift skall, vid tillämpning af detta stadgande, klockarelönen inom vissa församlingar i norra delen af riket, i följd af folkökningen, nya hemmans anläggning och äldre hemmans klyfning, nu mera uppgå till 70, 80, 100 och ända till 120 tunnor spannmål, motsvarande i värde, efter nu gällande pris, 1,500, 1,800 till 2,000 R:dr, under det klockares göromål och åligganden blifvit inskränkta. Af detta jemte andra i motionen upptagna skäl, och då församling, som enligt Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862 angående kyrkostämma, kyrkoråd och skolråd, i allmänhet hade rätt att handlägga frågor om presterskaps, skollärares och kyrko-betjenings löneförmåner, likväl, på grund af 3 § i samma förordning, vore genom förstnämnda stadgande i 1681 års författning inskränkt i sin rätt att bestämma klockarelönens belopp, har motionären föreslagit:

“att Riksdagen måtte för sin del besluta, att 6:te punkten af Kongl. Förordningen den 6 (8) Februari 1861 samt dermed sammanhängande lagbud angående klockares löneförmåner, måtte upphävas; samt att Kongl.

Förordningen om kyrkostämma, kyrkoråd och skolråd af den 21 Mars 1862 finge utöfva sin gällande kraft.“

Något särskildt stadgande derom, att sistnämnda författning, som har gällande kraft, skall ega giltighet och vinna tillämpning, torde icke böra ifrågasättas; hvarföre Utskottet värdsamt hemställer,

att motionen i denna del lemnas utan afseende.

Som, beträffande deremot frågan om upphäfvande af 1681 års förordning och dermed sammanhängande påbud rörande klockares aflöning, ett allt för stort missförhållande emellan klockares löneinkomster, då de beräknas och utgå efter 1681 års förordning, och den tjenstgöring, klockare, emot lönens tillgodonjutande, åligger, otvifvelaktigt nu mera eger rum inom åtskilliga församlingar, så att klockarelön ensam på vissa ställen öfverstiger 50 tunnor spanmål, som, enligt Kongl. Stadgan angående folkundervisningen i Riket den 18 Juni 1842 § 6 mom. 4, antages såsom det högsta belopp, hvartill lön för förenade klockare- och skolläretjenster får uppgå; samt det synes billigt och skäligt, att församlingarne, hvilka få utgifva lönen till sina klockare, i följd deraf böra ega frihet, att, utan inskränkning af stadgandet i 1681 års förordning, hvilken i allmänhet icke motsvarar nutidens förhållanden och kraf, bestämma beloppet af lön för klockare, hvilkas befattning nu mera, då skyldigheten för honom att meddela barnaundervisning bortfallit, är mindre magtpåliggande; men en sådan frihet likväl icke torde kunna hafva inverkan till nedsättning af redan antagne klockares löneförmåner; så får Utskottet värdsamt föreslå:

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att, med upphäfvande af 6:te punkten i Kongl. Förordningen den 8 Februari 1681, församlingen må lemnas öppen rätt att, i den ordning som genom Kongl. Förordningen den 21 Mars 1862 angående kyrkostämma, kyrkoråd och skolråd stadgas, bestämma lönen för de klockare, hvilka hädanefter antagas.

Stockholm den 18 Februari 1868.

På Utskottets vägnar:

A. ROSENQUIST.

~~~~~